

در عهد جدید کشیشان زن وجود دارند

مارگ موچکو (Marg Mowczko) · ترجمه آلمانی: Hans-Jörg Ronsdorf · مه 2021 · بازنگری شده در اکتبر 2026

منظور از «کشیشان» - چه مرد و چه زن - در اینجا، بسته به شکل کلیسا، شبانان، مشایخ، ناظران یا رهبران است. عهد جدید آنان را بیشتر وقت‌ها به سادگی «خدامان» می‌نامد. واژه *pastor* (کشیش) که در بسیاری از زبان‌ها به کار می‌رود، از لاتین آمده و به معنای «شبان» است (به یونانی *poimēn*). این واژه به‌عنوان نام یک خدمت در کلیسا، در عهد جدید فقط در افسسیان 4:11 آمده است. (یادداشت مترجم آلمانی)

برای بار هزارم از من پرسیدند که کجای عهد جدید آمده است که زنان کشیش بودند. کسی که او را T می‌نامم، اطلاعاتی می‌خواست. او گفت نمونه‌هایی می‌خواهد که «محکم چون صخره» باشند، جایی که «بی‌پرده و روشن» چیزی به صراحت نوشته شده باشد، مانند «سوزان واعظ و معلم بود». در پاسخ، نکته‌ها و استدلال‌هایی را برای T آوردم که بارها در گفت‌وگوها و مقاله‌ها مطرح کرده بودم.

قصد نداشتم پاسخم را به‌صورت مقاله منتشر کنم، اما پس از آنکه هیاهوی اینترنتی بر سر دست‌گذاری سه کشیش زن در Saddleback Church در 6 مه را دیدم، پاسخم به T را بازنویسی و گسترش دادم و در اینجا منتشر کردم.

اصطلاحات پولس درباره خدمت

پولس رسول در نامه‌هایش هیچ‌کس را کشیش یا شیخ کلیسا یا ناظر نمی‌نامد. عنوان‌های مورد علاقه او برای کسانی که در خدمت با او همکاری می‌کردند (به ترتیب نزولی) این‌هاست: همکار، برادر/خواهر، diakonos («خادم / شماس»)، apostolos («رسول / مبشر») و کارگر. او این اصطلاحات را برای مردانی مانند تیموتائوس و سیلاس و برای زنانی مانند پرسکا، افودیه، سنتیخی، فیبی، یونیا، پرسیس، اپفیه و دیگران به کار می‌برد.

افزون بر این، پولس اغلب برای یک شخص واحد چند اصطلاح به کار می‌برد. او در اصطلاحات خدمت انعطاف داشت. او عنوان‌های ثابت به کار نمی‌برد؛ پس برای نمونه «کشیش سیلاس» یا «کشیش فیبی» وجود نداشت.

اگر در عهد جدید در جست‌وجوی کسانی باشیم که «کشیش» نامیده شده‌اند، آنان را نخواهیم یافت. اما اگر در جست‌وجوی کسانی باشیم که در کلیساهای محلی (که بیشترشان کلیساهای خانگی بودند) به‌عنوان کشیش عمل می‌کردند، هم زنان و هم مردان و نیز زوجها را می‌یابیم (برای نمونه نیمفا در کولسی، و «بانوی برگزیده» در نامه دوم یوحنا، در آسیای صغیر).

نمونه کلیسای افسس

کلیساهای عهد جدید مانند بیشتر کلیساهای امروزی ما سازمان نیافته بودند و این‌گونه کار نمی‌کردند، و دشوار است که در آن‌ها رهبرانی از کلیساهای محلی بیابیم که نامشان معلوم باشد، دست‌گذاری شده باشند و عنوان‌های رسمی یا ثابت داشته باشند.

برای نمونه، کلیسای افسس ناظرانی داشت (episkopoi؛ احتمالاً نیکوکاران، میزبانان و رهبران کلیساهای خانگی)،¹ خادمان مرد و زن (diakonoι؛ خدمتشان دقیق‌تر شرح داده نشده است)، مشایخ مرد و زن (presbyteroi؛ برخی از مشایخ تعلیم می‌دادند) و بیه‌زنانی که نامشان ثبت شده بود (که به‌زودی گروهی ویژه در کلیسا شدند).² اما هیچ‌یک از کسانی که این مقام‌ها یا نقش‌ها را داشتند، شناسانده یا نام برده نمی‌شوند. **هیچ‌یک از آنان!**

جز سه معلم دروغین (اول تیموتائوس 1:20؛ دوم تیموتائوس 1:15)، تنها کسانی که به‌عنوان خادمان و اعضا با کلیسای افسس مرتبط دانسته می‌شوند، این‌ها هستند: تیموتائوس، که برای مدتی محدود نماینده پولس در افسس بود (مقایسه کنید با دوم تیموتائوس 4:13، 21)، پرسکا و اکیلا (دوم تیموتائوس 4:19) و خاندان انیسیفورس (دوم تیموتائوس 4:16؛ 4:19).³

پرسکا احتمالاً روشن‌ترین نمونه‌ای است که می‌توان از یک رهبر یا کشیش زن در کلیسای عهد جدید یافت. گمان می‌کنم یکی از دلایلی که برخی او را به‌عنوان رهبر کلیسا به رسمیت نمی‌شناسند، جدا از این واقعیت که او زن است، این است که مردم نمی‌فهمند پولس چگونه درباره‌ی خادمان و خدمت سخن می‌گفت، و نمی‌فهمند کلیساهای در میانه‌ی قرن نخست چگونه کار می‌کردند و سازمان می‌یافتند.

پرسکا در افسس و بعدها در روم به همان اندازه خادم و رهبر بود که استفاناس در قرنتس؛ آری، او و شوهرش شاید حتی تجربه‌ی بیشتر و نفوذ بیشتری در خدمت داشتند تا استفاناس و همکاران خدمتش.

واعظان و معلمان

درباره‌ی اصطلاحات «واعظ» و «معلم» چه باید گفت؟

تنها کسانی که در عهد جدید «واعظ» (kēryx) نامیده شده‌اند، پولس و نوح‌اند. واژه‌ی «واعظ» در عهد جدید به گونه‌ای دیگر به کار رفته است تا آن‌گونه که امروز بسیاری از مسیحیان آن را به کار می‌برند. من در مقاله‌ای دیگر واژه‌های «موعظه کردن» را در عهد جدید، چه اسم و چه فعل، بررسی می‌کنم. این واژه‌ها معمولاً در ارتباط با اعلام پیام انجیل به کسانی که کار می‌روند که هنوز آن را نشنیده‌اند.

تنها کسانی که در ارتباط با کلیسا «معلم» (didaskalos) نامیده شده‌اند، پولس (چند بار) و رهبرانی‌اند که در انطاکیه سوریه با نام یاد شده‌اند و «انبیا و معلمان» خوانده می‌شوند: برنابا، شمعون معروف به نیجر، لوکیوس قیروانی، مناحم و سولس (چنان‌که آن زمان نامیده می‌شد) (اعمال رسولان 13:1). در اول تیموتائوس 2:7 و دوم تیموتائوس 1:11 پولس خود را با سه اصطلاح می‌خواند: واعظ (منادی)، رسول و معلم.

در کتاب اعمال رسولان، فعل‌های «تعلیم دادن» برای افراد گوناگونی به کار رفته‌اند، از جمله برای پطرس و یوحنا، برای پولس و برنابا، و برای اپلس، که پرسکیلا و اکیلا او را اصلاح کردند. اینکه اپلس (مردی سخور و دانش‌آموخته که در افسس تعلیم می‌داد) به دست پرسکیلا و اکیلا اصلاح شد، و اینکه این در اعمال رسولان 18 به‌طور مثبت ثبت شده است، یقیناً چیزی درباره‌ی اهمیت خدمت این زوج به ما می‌گوید.

پولس گاه در نامه‌هایش فعل‌های «تعلیم دادن» را برای خود و تیموتائوس و دیگران به کار می‌برد. و یک فعل «تعلیم دادن» (همچنین اسم «نبیه») در مکاشفه 2:20 برای ایزابل اهل طیاتیرا به کار رفته است. نمونه‌ی

او نشان می‌دهد که زنان رهبر کلیسا بودند. البته او نمونه‌ای از یک رهبر بد و معلمی گمراه است. (به او فرصت داده شد تا از بی‌عفتی خود توبه کند).

مهم است توجه کنیم که پولس در دستورهای کلی خود درباره خدمت هرگز نمی‌گوید که خدمت معلم/تعلیم یا کشیشی برای زنان ممنوع است. نگاه کنید به رومیان 8:12-12:6، اول قرنتیان 12:28 و افسسیان 4:11. و در اول قرنتیان 14:26 و کولسیان 3:16 پولس به مشارکت در خدمت، از جمله ارائه یک تعلیم، تشویق می‌کند.

اصطلاحات و اقتدار

T سخنی روشن مانند «سوزان واعظ و معلم بود» می‌خواست. در واقع ما سخنی روشن از پولس درباره یک خادم زن داریم. از جمله او می‌گویید که فیبی «diakonos کلیسای کنخریه» بود (رومیان 16:1-2). برخلاف آنچه برخی منتقدان درباره واژه diakonos می‌گویند، پولس این واژه را معمولاً برای خدام مسیحی، از جمله خودش، به کار می‌برد: فیبی خادم کلیسای کنخریه بود.⁴

مشکل این نیست که در عهد جدید هیچ زنی نیست که به عنوان کشیش خدمت کرده باشد؛ چنین زنانی هستند. مشکل برای برخی این است که پولس، دیگر نویسندگان نامه‌ها و نویسندۀ اعمال رسولان برای خدام نام‌هایی دیگر به کار می‌برند تا آنچه بیشتر ما با آن آشناییم. و گاهی این نویسندگان برای کسی که آشکارا خادم است، هیچ اصطلاحی به کار نمی‌برند (برای نمونه استیفان در اعمال رسولان 6:1 به بعد و استفاناس در اول قرنتیان 15:16-18).

افزون بر این، بسیاری از مسیحیان به این تصور چسبیده‌اند که زنان نمی‌توانند رهبر کلیسا باشند، زیرا تصویری نادرست از اقتدار دارند. **اما اقتدار برای خدمت، اقتداری بر هم‌ایمانان نیست، بلکه توانمندسازی و عطایی از سوی خداست برای کار کردن در خدمتی معین.** خدمت راستین مسیحی به معنای اعمال اقتدار بر مردم نیست، بلکه به معنای خدمت فروتنانه به آنان است.

اندیشه‌های پایانی

به نظر می‌رسد کلیسای اورشلیم را مردان رهبری می‌کردند، و نیز کلیسای انطاکیه سوریه را. پس ممکن است برخی تصمیم بگیرند از این «الگو» پیروی کنند. اما وقتی از سوریه به سوی شمال و غرب پیش می‌رویم، نام خدام زن هرچه بیشتر پدیدار می‌شود، به ویژه در آیاتی درباره کلیساهای شهرهای مقدونی و رومی. من هیچ تردیدی ندارم که فیبی، پرسکا، نیمفا و زنانی مانند آنان، رهبرانی بانفوذ در کلیساهایشان بودند.

پولس در یک بخش، رومیان 16:1-16، از ده زن نام می‌برد که هفت تن از آنان را به نوعی خادم توصیف می‌کند: فیبی، پرسکا، مریم، یونیا، طریفینا، طریفوسا و پرسیس. این زنان کشیش نامیده نشدند، همان‌گونه که هیچ مردی در عهد جدید کشیش یک کلیسا نامیده نمی‌شود، اما دست‌کم برخی از آنان و زنان دیگر عهد جدید به عنوان کشیش عمل می‌کردند؛ آنان مسئول رفاه روحانی و جسمانی اعضای کلیساهایشان بودند. **از این رو برای مردان و زنان به عنوان رهبران کلیسا و کشیشان، پشتوانه‌ای کتاب مقدسی وجود دارد.**

متن اصلی: 9، «There are Women Pastors in the New Testament» Marg Mowczko، مه 2021،
/https://margmowczko.com/women-pastors-new-testament - به آلمانی ترجمه شده با اجازه
محبت‌آمیز نویسنده.

پی‌نوشت‌ها

1. **Episkopoi** گاهی «اسقفان» ترجمه می‌شود. اما در این مرحله آغازین کلیسا، این **episkopoi** افسسی نمی‌توانستند اسقفانی باشند که نظارت بر چند کلیسا در یک شهر یا منطقه را بر عهده داشتند.
2. از این مقام‌ها در اول تیموتائوس 3 و 5 یاد شده است.
3. پولس همچنین یاد می‌کند که تیخیکس را به افسس می‌فرستد (افسیان 6:21؛ دوم تیموتائوس 4:12).
4. پولس در شیوه به‌کاربردن واژه **diakonos** پیوسته و یکنواخت بود. او این واژه را معمولاً برای فرستاده‌ای با مأموریتی روحانی به کار می‌برد. از جمله این **diakono** خود پولس (رومیان 15:25؛ اول قرنتیان 3:5؛ افسسیان 3:7؛ کولسیان 1:23 و غیره)، تیموتائوس (اول تیموتائوس 4:6)، اپفراس (کولسیان 1:7)، تیخیکس (افسیان 22-6:21؛ کولسیان 9-4:7)، اپلس (اول قرنتیان 3:5)، فیپی (رومیان 16:1) و حتی عیسی مسیح (رومیان 15:8) هستند. **diakonos** در رومیان 13:4، هرچند خادمی مسیحی نیست، او نیز فرستاده‌ای از سوی خدا با مأموریتی الهی است. به توصیف پولس از رسولان دروغین به‌عنوان فرستادگان (**diakono**) شیطان با مأموریتی شیطانی توجه کنید (دوم قرنتیان 11:13-15). و در غلاطیان 2:17 پولس این پرسش بلاغی را مطرح می‌کند که آیا عیسی **diakonos**، یعنی فرستاده گناه است. این‌ها همه موارد کاربرد **diakonos** در نامه‌های پولس است. حتی یک بار هم او این واژه را برای خادمان ساده یا معمولی (به معنای نوکر و پادو) به کار نمی‌برد.